

Wijziging van het Crimineel Wetboek en van het Reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te lande.

jaar geen blijken van verbetering heeft gegeven, uit de dienst zal worden weggezonden", schijnt minder aanbevelenswaardig. In ieder geval zou de termijn van een jaar te kort zijn, om niet aanleiding te geven tot voor de krijgstucht zeer gevaarlijke gevolgen en tot het bezwaar, in het Voorloopig Verslag zelf, te dezer plaatse aan het slot, geopperd.

Art. 15. Eene uitdrukkelijke afschaffing is onnoodig en minder wenschelijk. Bij deze voordragt heeft men zich bepaald tot uitdrukkelijke afschaffing der vervallen bepalingen van het Crimineel Wetboek. Strekt men dit tot andere wetten uit, dan zoude men alle bepalingen moeten noemen, die gewijzigd worden of stilzwijgend vervallen, en gevaar loopen onvolledig te zijn.

Artt. 16 en 17. Die toepasselijkverklaring der bepalingen van het algemeene deel van het gemeene regt kan niet worden uitgestrekt tot de hier vermelde onderwerpen, omdat de wijze waarop zij in het gemeene regt geregeld zijn te nauw zamenhangt met het strafstelsel en de wijze van indeeling der misdrijven van het gemeene regt, om op het militaire strafstelsel en de militaire delicten te kunnen worden overgebracht. Voor het geval van herhaling bestaat daarvoor ook geen bijzondere drang. Herhaling van militaire delicten is in het Wetboek zelf geregeld waar dit noodig was; herhaling bij een commun delict na voorafgegaan militair delict is reeds volgens de bestaande wet (zie art. 12 der wet van 29 Junij 1854, *Staatsblad* n°. 102) geregeld, terwijl herhaling bij een militair delict na voorafgegaan commun delict niet tot strafverzwaring ingevolge bijzondere wetsbepaling behoeft te leiden, vermits de straffen op militaire delicten in den regel zoo zwaar zijn, dat de regter ruimschoots gelegenheid heeft bij de bepaling der straf de recidive in rekening te brengen. Ten aanzien van de opmerkingen van meer specialen aard omtrent art. 16, alin. 1 en art. 17, wordt het volgende aan de overweging der Kamer onderworpen.

De bedenkingen omtrent de bepaling van het ontwerp over de *poging* en omtrent de moeilijkheid bij de toepassing der regels aangaande *zamenloop* betreffen gerekken, die de herziening van het geheel wenschelijk maken en waarin ook ongetwijfeld zal moeten worden voorzien, zoodra die herziening kan geschieden. In het laatste wordt echter door het tegenwoordige ontwerp reeds eene belangrijke verbetering gebragt door het wegvallen van die straffen, welke het moeilijkst waren te rangschikken.

Wat betreft de vrees, dat eene juiste en regtvaardige toepassing der algemeene regelen van toerekenbaarheid ook in geval van insubordinatie tot straffeloosheid zal leiden, en hoogst nadeelig voor de krijgstucht zou werken, die vrees mist een redelijken grond. De opheffing van eene uit een strafregtelijk oogpunt volkomen onverdedigbare uitzondering op deze regelen kan nimmer gevaar van straffeloosheid doen ontstaan, daar een beroep op dronkenschap door de militaire vierscharen evenmin als door de burgerlijke regters als grond van ontoerekenbaarheid zal worden aangenomen.

Art. 19. Daar men zich bij de aanwijzing der vervangende straffen zoo nabij mogelijk aan de bestaande bepalingen heeft gehouden, bekomt de regter door deze voordragt geene meerdere vrijheid, dan hij thans bezit. Alleen de voorlaatste alinea geeft eene meerdere vrijheid, die echter wel door niemand zal worden afgekeurd.

In het Wetboek voor de landmagt is de straf van gevangenis of bannissement nergens uitdrukkelijk als bijkomende straf bij de cassatie bedreigd. Slechts in één geval (art. 199) komt bannissement facultatief voor als bijkomende straf bij de kruiwagenstraf. Hoe weinig kans er ook besta dat van deze faculteit ooit gebruik worde gemaakt, is het toch beter haar te doen vervallen door eene soortgelijke bepaling als in art. 20 van het ontwerp voor de marine.

Alin. 5. In het speciale deel van het Crimineel Wetboek wordt de tweede soort van cassatie gewoonlijk aangeduid onder den naam van *cassatie met inhabiliteit*. Men zie bijv. artt. 102, 155, 164, 196.

Alin. 10. De hier voorgestelde wijziging is geheel onnoodig. Uit de omschrijving der straf in art. 44 Crimineel Wetboek volgt, dat het weggagen als een eerlooze schelm altijd gepaard gaat met stokslagen. De straf van het wegzenden als eerlooze schelm is dan ook dezelfde die elders wordt omschreven als de straf van de slagen met het weggagen of wegzenden uit de dienst als een eerlooze schelm. In de voordragt koos men de laatste uitdrukking, als zijnde de in art. 26 Crimineel Wetboek gebezigde.

Art. 20. De ondergeteekenden beamen al wat tegen art. 17 Crimineel Wetboek wordt aangevoerd en zouden niets liever doen dan ook van dit artikel de afschaffing voorstellen. Het is echter ondoenlijk zonder eene geheele herziening van het bijzondere deel. Ieder, die, zij het slechts oppervlakkig, kennis neemt van het Wetboek en de toepassing, die het moet vinden, zal het inzien, dat het zedelijk onmogelijk is, art. 17 thans af te schaffen. Die afschaffing zou de grootst mogelijke verstoring te weeg brengen en den grond voor eene redelijke, gelijkmatige toepassing der militaire strafwet, gelijk de regtspraak thans geeft, doen vervallen.

Art. 21. Er bestaat weinig grond tot vrees dat de toepassing van art. 52, alin. 2, van de wet op den overgang tot groote bezwaren zal leiden. Voor zoover verschil bestaat, zijn toch de vervangende straffen minder zwaar dan de thans bestaande. Ook de eerlooze cassatie kan geacht worden door eene minder zware straf te zijn vervangen, omdat zij ook thans den regter de bevoegdheid geeft als bijkomende straf gevangenis of bannissement uit te spreken (art. 33, alin. 2, Crimineel Wetboek).

Ontwerp tot wijziging van het Reglement van krijgstucht voor het krijgsvolk te lande.

Art. 2. De bevoegdheid tot sluiting in de boeien kan niet worden gemist, zoowel tot verzwaring van straf (want sluiting blijft, ook al wordt het pijnigende kromsluiten verboden), als tot bedwinging van weerbarstigen. Ook ter voorkoming van ontvlugting kan zij dikwijls noodig zijn.

Art. 4. Dat onder de onderofficieren ook in het Reglement van krijgstucht de korporaals zijn begrepen, is steeds aangenomen. De bepaling van art. 2 Crimineel Wetboek is steeds beschouwd als evenzeer toepasselijk op dat reglement, en uit het opschrift van art. 29 van het Reglement, in verband met dat van art. 30, blijkt, dat deze beschouwing juist is.

De Minister van Justitie,

H. J. SMIDT.

De Minister van Oorlog,

DEN BEER POORTUGAEL.

[25. 3.]

NOTA VAN WIJZIGING in het ontwerp van wet.

Art. 1.

In het slot van het eerste lid van dit artikel, in plaats van: » bij deze wet of andere militaire wetten vastgesteld », te lezen: » bij de wet vastgesteld ».

Art. 2.

In het eerste lid van dit artikel, in plaats van: » vooraf », te lezen: » tevens ».

Art. 5.

Uit het eerste lid van dit artikel vervallen de woorden »in knielende houding» en »door een voldoende aantal militairen».

In het tweede lid van dit artikel, in plaats van: »vooraf», te lezen: »tevens.»

Art. 7.

In het derde lid van dit artikel, in plaats van: »vooraf», te lezen: »tevens.»

Art. 10.

In het tweede lid van dit artikel, in plaats van: »militaire», te lezen: »eenzame.»

Aan dit artikel wordt voorts een derde lid toegevoegd, luidende als volgt:

»Tot uitvoering dezer straf kunnen door Ons worden aangewezen één of meerdere der in het laatste lid van art. 7 vermelde gevangenisstraffen.»

Art. 19.

Aan dit artikel wordt een laatste lid toegevoegd, luidende als volgt:

»Waar als bijkomende straf gevangenis of bannissement is bedreigd, vervalt deze straf.»

[25. 4]

GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET tot wijziging van het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is wijzigingen te brengen in het Crimineel Wetboek voor het krijgsvolk te lande;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1.

De bepalingen van het gemeene strafregt zijn toepasselijk op alle aan de militaire jurisdictie onderworpen personen, zich aan gemeene misdrijven schuldig makende, behoudens de uitzonderingen bij de wet vastgesteld.

Wanneer bij de militaire wet tegen een feit eene der straffen van het gemeene regt is bedreigd, worden ten opzichte van die straf insgelijks en onder gelijk voorbehoud de bepalingen van het gemeene regt gevolgd.

Art. 2.

Bij veroordeeling tot eene der ootereende straffen van het gemeene regt spreekt de militaire regter bij het vonnis tevens de in art. 11 vermelde vervallenverklaring uit.

Bij veroordeeling tot eene der andere straffen van het gemeene regt kan de militaire regter de in art. 12 vermelde ontzegging uitspreken, wanneer hij van oordeel is, dat de schuldigverklaarde ter zake van het gepleegde feit

ongeschikt is om in den militairen stand te blijven of de betrekking van militairen geëmployeerde te behouden.

Art. 3.

De bepalingen van het gemeene regt voor het geval van wanbetaling van boeten in strafzaken zijn ook van toepassing bij veroordeeling tot geldboeten door den militairen regter.

De krijgsraden te velde en die in eene belegerde of bevende stad of plaats zijn echter bevoegd de geldboeten te veranderen in militaire detentie van gelijken duur als de gevangenisstraf, welke voor het geval van wanbetaling der boeten zou zijn opgelegd.

Art. 4.

De militaire straffen zijn:

A. hoofdstraffen:

1°. de doodstraf;

2°. de militaire gevangenisstraf;

3°. de cassatie;

4°. de militaire detentie;

B. bijkomende straffen:

1°. de eerloosverklaring;

2°. de vervallenverklaring van den militairen stand of van de betrekking van militairen geëmployeerde;

3°. de ontzegging voor een bepaalden tijd van het regt om bij de gewapende magt of als militaire geëmployeerde te dienen;

4°. de degradatie;

5°. de plaatsing in eene klasse van militairen, aan eene gestrengere krijgstucht onderworpen.

Art. 5.

De doodstraf wordt aan den veroordeelde, geblinddoekt, met den kogel uitgevoerd.

In de gevallen bij de wet bepaald, spreekt de militaire regter bij het vonnis tevens de eerloosverklaring van den schuldigverklaarde uit.

Die eerloosverklaring heeft dezelfde gevolgen als bij het gemeene regt aan eene veroordeeling tot de tuchthuisstraf zijn verbonden.

Art. 6.

Het lijk van den ter dood gebragte wordt zonder openbare plegtigheid begraven.

Het wordt ter begraving aan de verwanten overgegeven, wanneer deze zulks verlangen.

Art. 7.

De militaire gevangenisstraf bestaat in opsluiting in eene militaire strafgevangenis, met verplichting tot arbeid.

Zij wordt opgelegd voor niet minder dan één en voor niet meer dan vijftien jaren.

Bij veroordeeling tot militaire gevangenisstraf van vijf jaren of meer spreekt de regter bij het vonnis tevens de in art. 11 vermelde vervallenverklaring uit.

Bij veroordeeling tot militaire gevangenisstraf van minder dan vijf jaren spreekt de regter tevens de in art. 12 vermelde ontzegging uit.

Op de wijze en in de gevallen, bij het gemeene regt ten opzichte van de correctionele gevangenisstraf vastgesteld, kan de regter bepalen, dat de militaire gevangenisstraf in eenzame opsluiting zal worden ondergaan.

De straf wordt alsdan ondergaan in eene der gevangenisstraffen, voor eenzame opsluiting bestemd of ingerigt.

Art. 8.

De straf van cassatie bestaat in eene verklaring, dat de veroordeelde is ontslagen uit de militaire dienst, met of